

Koulun henkilökunta	6.8.2024 ja 2.9.2024
Sivistyslautakunta	21.10.2024

PERÄLÄN KOULUN
LUKUVUOSISUUNNITELMA 2024-2025
Laihia

Perälän koulun painopistealueet lukuvuonna 2024-2025

KKKKK eli Kunnioita Kehu Kannusta Kiitä Kysy

Perustaidot ja -tiedot kunniaan

Riittävät tukitoimet ja turvallinen olo oppilaan jokaiseen koulupäivään (pienluokka vain 1-4lk)

Monialainen oppimiskokonaisuus: Fyysinen ja psyykinen hyvinvointi, terveelliset elämäntavat, liikunta

Sivistystoimen strategia: Fyysinen ja psyykinen hyvinvointi. "Liikunta osaksi arkea."
Laadukas kasvatus ja opetus.

1. KOULUN TOIMINTA-AJATUS

1.1. Koulun toiminta-ajatus

Laihian yhtenäiskoulun Perälän yksikkö antaa laadukasta perusopetusta monipuolisin opetusmenetelmin sekä huolehtien oppilaan riittävästä tuesta oppimisessa ja koulunkäynnissä. *Perälän motto: perustaidot kunniaan!*

Arvopohjan lähtökohtana on arvokas ja ainutlaatuinen oppilas, jolla on oikeus kasvaa täyteen mittaansa ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä. Oppilas tarvitsee kasvuunsa tukea, kannustusta sekä kokemusta siitä, että häntä kouluyhteisössä kuunnellaan ja arvostetaan sekä hänen oppimisestaan ja hyvinvoinnistaan välitetään.

Oppilas on aktiivinen toimija. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, opettajien, muiden aikuisten ja oppimisympäristöjen kanssa. Myönteinen ja kannustava ilmapiiri sekä monipuolinen ohjaava palaute rohkaisevat oppijaa ja edistävät oppimista.

Laaja-alaiset osaamisen alueet

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

L2 Kulttuurinen osaaminen,

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

L4 Monilukutaito

L5 Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Lukuvuoden 2024-2025 erityinen painopiste on *L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot*

Ote opetussuunnitelmasta:

“Elämässä ja arjessa selviäminen edellyttää yhä moninaisempia taitoja. Kyse on terveydestä, turvallisuudesta ja ihmissuhteista, liikkumisesta ja liikenteestä, teknologisoituneessa arjessa toimimisesta sekä oman talouden hallinnasta ja kuluttamisesta, jotka kaikki vaikuttavat kestävään elämäntapaan. Perusopetuksessa tuetaan oppilaiden luottavaista suhtautumista tulevaisuuteen.”

1.2. Yleiset tavoitteet

- Laadukas perusopetus
- Monipuoliset oppimismenetelmät
- Riittävä oppimisen ja koulunkäynnin tuki

1.3. Toiminnan muutokset edelliseen lukuvuoteen verrattuna

- MOK-teeman mukaisesti oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen
- Pienluokassa oppilaita vain luokilta 1-4. Viidennen ja kuudennen luokan oppilaat ovat integroituna ohjaajan sekä laaja-alaisen erityisopettajan tuella yleisopetuksen ryhmiin.
- Oppilaiden osallisuuden ja kouluun kiinnittymisen tukeminen (poissaolojen ennaltaehkäisy)
- Poissaolojen systemaattinen seuranta ja niihin puuttuminen

2. OPETUSJÄRJESTELYT

2.1. Lukuvuoden työajat

Lukuvuosi alkaa 7.8.2024, syyslomalla ollaan viikko 42, joululoma 23.12.2024 - 6.1.2025, talviloma vko 9. Lukuvuosi päättyy 31.5.2025.

2.2. Koulupäivä ja välitunnit

Koulupäivä alkaa pääsääntöisesti klo 8.25 ja päättyy klo 11.25/12.25/13.25/14.25 (tai 14.10 ellei ole välituntia ennen viimeistä oppituntia).

Ulkovalvonnassa on aamupäivällä kaksi opettaja ja ohjaaja kukin vuorollaan, iltapäivisin kaksi opettajaa. Oppilaskunnan hallitus sekä välkkärit voivat olla osaltaan innostamassa välituntiaktiivisuuteen.

Välitunnit vietetään ulkona välituntialueella. Poistuminen koulualueelta välituntien aikana on ilman opettajan lupaa kielletty.

Välituntivalvontavuorot Iv. 2024-2025

klo	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
10-10.25	Mikko & Jasmine <i>Ulla</i>	Hele & Jyrki <i>Merja</i>	Teea & Päivi <i>Miska</i>	<u>Elina</u> & kiertävä JR, JL, MR <i>Miia</i>	<u>Anni</u> & kiertävä HJ, TV, EH <i>Jaana</i>
11.25-11.40	Mikko & Jasmine	Hele & Jyrki	Teea & Päivi	<u>Elina</u> & kiertävä	<u>Anni</u> & kiertävä
12.25-12.40	Mikko & Jasmine	Hele & Jyrki	Teea & Päivi	<u>Elina</u> & kiertävä	kiertävä ope
13.25-13.40	oma valvonta	oma valvonta	oma valvonta	oma valvonta	oma valvonta

- Valvoja lopettaa oppituntinsa pari minuttia aikaisemmin, jotta pihalla on valvonta ajoissa.
- Ulkovalvonnassa valvojat käyttävät huomioliiviä.
- Oma opettaja valvoo luokkansa käytävältä ulos ja siirtyy ripeästi tunnille välituntin päätyttyä.

Koulun jälkeen ohjaaja/opettaja valvoo mahdollisen kuljetuksen odottamisen tai siinä hyödynnetään ip-toimintaa.

RUOKAILUVUOROT

Klo	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
10.15	Eskarit	Eskarit	Eskarit	Eskarit	Eskarit
10.30	Pienlk.+1.lk	Pienlk.+1.lk	Pienlk.+1.lk	Pienlk.+1.lk	Pienlk.+1.lk

10.40	2lk	2lk	2lk	2lk	2lk
10.45	3lk	3lk	3lk	3lk	3lk
10.50	4lk	4lk	4lk	4lk	4lk
11.00	5lk	6lk	5lk	5lk	5lk
11.05	6lk	5lk	6lk	6lk	6lk

- Ruokailu tapahtuu kolmannen oppitunnin (60min) aikana rullaavasti siten, että yhdessä mennään ruokailuun, mutta kukin poistuu luokkaan jatkamaan töitään heti ruokailun jälkeen.
- Opettaja ottaa ruuan ensin, jotta ehtii luokkaan ensimmäisten joukossa. Ruokailemassa olevat opettajat/ohjaajat valvovat myös muita kuin omia oppilaitaan.
- Opettaja valvoo, että on hiljainen jonotus ja asialliset ruokailutavat ja -keskustelut. Keskiviikkoisin on "hiljainen ruokailu".
- Rohkaistaan oppilaita monipuoliseen lautasmalliin. Pyritään pieneen ruokahävikkiin.

2.3 Tuntiresurssi ja sen käyttö

Opetus tapahtuu pääasiassa kokonaisina opetusryhminä, jakotuntien painopiste on alkuopetuksessa, vieraiden kielten opetuksessa / äidinkielessä / matematiikassa

Vuosiluokalla 1-2 koulukohtainen painotus (1vvt) on matematiikka.

Valinnaiskurssien opetus (oppilaan 1vt torstaisin klo 11.40 - 12.25) vuosiluokille 4-6 tapahtuu 4-6-luokkien luokanopettajien ohjaamina erilaisten teemojen ja ryhmittelyjen ympärille.

Pienluokan tuessa käy yleisopetuksen ryhmistä 2 oppilasta. Pienluokan oppilaissa on neljää eri luokka-astetta.

Perälän yksikön käytössä oleva tuntiresurssi on 174vvt (myönnetty 174vvt) , lisäksi pienluokassa 24h ja laaja-alaisessa erityisopetuksessa 14h. Koulunjohtajalla on oma luokka (2lk), jolle hän opettaa 19vt (sisältyy tuntiresurssiin).

Luokanopettajien viikkotuntimäärä on 24-27h. Kielten lehtorilla tunteja on 20h, laaja-alaisella erityisopettajalla 14h ja erityisluokanopettajalla 24h.

Viikkotuntimäärä myönnetty/käytössä	Tukiopetus (myönnetty) / vko	Erytisopetus / vko

174 / 174	7	laaja-alainen 14vt pienluokka 24vt
-----------	---	---------------------------------------

Muut tehtävät:

- Musiikkiesitysten hoitotyö: Laura R
- Av: Mikko
- Atk: Jasmine
- Soppa-tiimi: Jyrki, Hele
- Vanhempainyhdistyksen yhteyshenkilö: Jasmine
- Oppilaskunnan ohjaus: Jasmine
- MOK-tiimin jäsenyys: Teea
- Liikuntatoiminnan yhteyshenkilö: Jyrki Lehtola
- Koululiikunnan koordinaattori (kaikki alakoulut): Merja Kuusisto
- Kirjastonhoito: Koulukirjasto on auki maanantaisin klo 8.30 - 9.15 yhden ohjaajan ja 6lk yhteistyönä
- Kerhovastaava: Hele
- Käsityövastaavat: Jasmine, Hele, Jyrki ja Mikko

2.4. HENKILÖKUNTA

Hallinto ja esihenkilö: koulunjohtaja Laura Rintala

Opettajat ja oppilasmäärä

Oppilasmäärä 114 opp. Eskarissa 11 lasta.

Opettajat

Ope	Luokka	Oppilasmäärä
Hele Järvi, varajohtaja	1lk	16+1
Laura Rintala	2lk	16+1
Teea Vauto	3lk	19+1
Jasmine Rintanen	4lk	16+2
Jyrki Lehtola	5lk	22
Mikko Rusi	6lk	20
Päivi Töyli	plk	5 (vuosiluokat 1, 2,3,4)

Elina Heikkilä	en, ru	
Anni Kettunen, ke-pe Perälässä	eo	

Koulunkäynnin- ja aamu- ja iltapäivätoiminnanohjaajat

Jaana Filppula, pienluokka

Ulla Porttila, pääasiassa 5. - 6.lk ja koulunkäynnin- ja apip-toiminnan ohjaaja

Miska Järvi, pienluokka ja koulunkäynnin- ja apip-toiminnan ohjaaja

Merja Kuusisto, koulunkäynnin- ja apip-toiminnan ohjaaja, pääasiassa 2lk

Miia Sanjama, koulunkäynnin- ja apip-toiminnan ohjaaja, pääasiassa 1lk

Ohjaajien sijoittumisen periaatteet: 1-2-luokan koko ryhmän tunneilla ohjaaja mukana. Yksi ohjaaja pääosin 5.-6.lk, koska pienluokka on kavennettu 1-4lk ja isommat oppilaat ovat kokonaan integroitu isoon luokkaan. Mahdollisuuksien mukaan lisäksi isompien käsityöhön sekä 3. - 4. -luokkiin koko ryhmän tunneille

Keittiöhenkilökunta

Ruokapalveluvastaava Eveliina Majaniemi, ruokapalvelutyöntekijä Tanja Nabb

Oppilashuolto

Terveystenhoitaja Marjaana Pohtola ma-ti (parilliset viikot), kuraattori Virva Myllykangas joka toinen ke, Psykologipalveluja tarjoaa ostopalveluna Eveliina Rientamo 16h/kk (Sisältää moniammatilliset palaverit, konsultaatiot ja tutkimustarpeen arviot.) Psykologipalveluja koordinoi ghita.bodman@ovph.fi

Muu henkilökunta

Vahtimestari Pasi Petrimäki, kiinteistönhoitaja Janne Puolitaival, laitoshuoltajat, esiopetuksen henkilökunta.

3. OPPILASHUOLTO JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

3.1. Erityisopetus ja koulunkäynnin tuki

Laaja-alainen erityisopettaja Anni Kettunen on kolmena päivänä viikossa Perälässä, yht. 14h/vko.

Kaksi koulunkäynninohjaajaa työskentelee pääasiassa alkuopetuksessa, yksi luokilla 5 ja 6, kaksi pienluokalla ja pienluokkalaisten integroitutunneilla.

Pienluokan tuessa käy kaksi yleisopetuksen ryhmissä opiskelevaa oppilasta.

Tukiopetuskiintiötä on jokaisella opettajalla käytettävissä keskimäärin 1h/vko.

3.2. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoimintaa on koulupäivinä klo 7-16. Ohjaaja vastaa ap-lapsista aamuisin kellonsoittoon saakka. Lapsia on listalla 13. Toimintaa vetää noin kolme apip-ohjaajaa. Ohjaajien kesken on jaettu iipan avausvastuut.

APIP-toimintaa ohjaa laki ja vuosittain lautakunnan hyväksymä toimintasuunnitelma.

3.3. Kerhotoiminta

Kerhotoiminta on projektiluonteista lukuvuoden aikana ja kerhotunteja haetaan erikseen. Perälässä on Suomen malli- hankkeesta liikuntakerho torstaisin ja toinen teemakerho tiistaisin. Lisäksi kaksi lyhempää kerhoa syksyllä. Villa vintin kerhoja lukuvuoden aikana.

Kerhoja voi kuka vain koulun henkilökunnasta tai joku muu soveltuva aikuinen henkilö.

3.4. Oppilashuolto

Oppilashuollon tehtävä on tukea ja edistää oppilaiden hyvää oppimista, psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia. Työtä tehdään moniammatillisesti.

Kuraattori on talossa joka toinen viikko keskiviikkona. Psykologipalveluja koordinoi Ghita Bodman ghita.bodman@ovph.fi. Psykologipalvelut ostopalveluna Eveliina Rientamo 16h/kk.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu 3 kertaa vuodessa. Palaveriin kutsutaan myös vanhempien ja oppilaiden edustaja. Yhteisöllisen oppilashuollon erityinen painopiste on poissaolojen ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen.

Yksilökohtainen asiantuntijaryhmä kutsutaan koolle tarvittaessa yhden oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen arvioimiseksi ja sen järjestämiseksi.

3.5. Yhteistyö kotien kanssa

Kotien kanssa pidetään aktiivisesti yhteyttä mm. Wilman kautta. Lisäksi vanhempia tavataan oppilaskohtaisissa keskusteluissa, vanhempainilloissa, toimintapäivissä ja juhlissa. Tarvittaessa käytetään myös etäyhteyksiä vanhempien tapaamiseen.

Vanhempainyhdistyksen toiminta on aktiivista ja koulutyötä tukevaa toimintaa. Vanhemmat ovat tervetulleita seuraamaan opetusta.

3.6. Yhteistyö seurakunnan kanssa

Laihian perusopetus ja Laihian ev.lut seurakunta on tehnyt yhteistyösopimuksen kouluissa tehtävästä arvo- ja eettisestä kasvatuksesta, joka tukee osaltaan yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja katsomuskasvatusta. Yhteistyö perustuu neljään eri "koriin": yleissivistävä opetus, perinteiset juhlat, uskonnolliset tilaisuudet, kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen.

Yhteistyöstä tiedotetaan koteja ja yhteistyössä edetään uskonnollisen sisällön osalta Opetushallituksen ohjeiden (19.9.2022) mukaan.

4. Koulun säännöt ja rangaistuskäytännöt

Koulun järjestyssäännöt on tarkistettu yhdessä opettajien ja oppilaskunnan hallituksen kanssa. Oppilaita ohjataan järjestyssääntöjen noudattamiseen tarvittaessa puhuttelun avulla. Kasvatuskeskustelut ovat seuraava keino puuttua oppilaan ei-toivottuun käytökseen. Sen jälkeen tulevat muut laissa mainitut kurinpitokeinot: jälki-istunto, luokasta poistaminen, koulutyön epääminen loppupäiväksi, kirjallinen varoitus, erottaminen määrääjäksi.

Kurinpitorangeistuksia on tarkennettu seuraavasti:

- **Myöhästyminen/lintsaaminen** korvataan tunti-tunnista-periaatteella, jos on toistuvaa.
- **Ruma puhe ja kiroilu:** Toistuvasta kiroilusta jälki-istunto.
- **Väkivaltaisuus:** Jälki-istunto
- **Epäasiallinen ja epäkunnioittava käytös:** Kasvatuskeskustelu. Toistuvana annetaan jälki-istunto.
- **Läksyunohdukset:** Kasvatuskeskustelu tulee viidennestä läksyunohduksesta. Tilanne nollautuu opettajan harkinnan mukaan.

Kasvatuskeskustelut ja jälki-istunnot merkitään Wilmaan. Varmistetaan, että tieto tavoittaa huoltajan.

Rangaistuksissa huomioidaan lapsen ikä ja kehitystaso.

Poissaolot ja myöhästymiset

Perusopetuslain mukaan oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä myönnetty vapautusta (POL 26§). Poissaoloja ennaltaehkäistään luomalla oppilaalle turvallinen ja viihtyisä kouluympäristö. Poissaolojen ennaltaehkäisyssä on kolme avainkysymystä:

Miten kouluun kiinnittymistä tuetaan?

Miten koululäsnäoloa tuetaan?

Miten vertaissuhteita tuetaan?

Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävät:

- aktiivinen oppilaskuntatoiminta, idealaatikko
- kummitoiminta
- yhteiset toimintapäivät
- toiveruokailu
- valinnaisen tunnin (to 4.h 4-6lk) sekaryhmät
- ystävällinen ja kannustava ilmapiiri
- opettajien kiinnostus oppilaiden elämään.

Huoltajalla on velvollisuus ilmoittaa koululle oppilaan poissaolosta mahdollisimman pian ensimmäisen poissaolopäivän aamuna. Opettajat kirjaavat poissaolot Wilmaan. Opetusryhmästä vastuussa oleva luokanopettaja seuraa säännöllisesti oppilaiden poissaoloja ja kiinnittää huomiota poissaolojen huolirajojen täyttymiseen. Huolirajojen ylittyessä asiaan puututaan kunnassa sovituin tavoin:

<https://docs.google.com/document/d/1ET9FFYjiWfD9UQKUGGdkHbK00hr6AxW5oV3L7E32EZo/edit>

Ohje opettajalle hälytysrajojen ylittymisestä:

https://docs.google.com/document/d/1iuyRYxoOMGWmoJ-72_42Q7YI2z911dFdIvp2QVPLcDA/edit

5. Lukuvuoden suunnittelua

5.1. Lukuvuoden teemat ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen

Lukuvuoden monialaisen oppimiskokonaisuuden teemana **fyysinen ja psyykinen hyvinvointi, terveelliset elämäntavat, liikunta.**

Ideoita monialaisen teeman käsittelyyn MOK-tiimin ideoinnin pohjalta:

- Yhteinen koko koulun teemapäivä lokakuussa.
- Talviliikuntapäivä
- Maratonpäivä

MOK-teemaa opetetaan oppilaan yhden viikon oppituntien verran.

Kulttuurikasvatussuunnitelma otetaan huomioon opetuksen suunnittelussa: mm. 5-6lk maailmanperintökohteeseen tutustuminen, teatteri-, kirjasto-, kirkko- ja museovierailut, konsertit jne.

5.2. LUKUVUODEN TAPAHTUMAT

- pyöräily-, laskettelu- ja hiihtoretket
- luonto-, kalastus- ja marjaretket kotikunnassa ja maakunnassa
- valinnaiskurssien retket
- vierailut (mm. museot, palvelutalo, teatteri, yritykset, kirjasto, kirkko, konsertit)
- koulutukset
- liikuntatunnit koulun ulkopuolella ja uimaopetus
- urheilukisat ja -tapahtumat kunnan sisällä ja sen ulkopuolella
- yhteiset juhlat (esim. itsenäisyys, joulukuuhu, pääsiäinen, vappu ja kevätjuhla)
- joulukuuhu 17.12. koulun salissa
- seurakunnan tilaisuudet, tilaisuudet kirkossa
- kerhotoiminta, esiintymismatkat
- luokkakohtaiset tapahtumat, projektit, toimintapäivät
- yökoulut
- leirikoulu (6.lk) Piispalaan toukokuussa
- siivouspäivät koulun lähimaastossa
- Yrityskylä 6.lk lokakuussa
- vanhempainyhdistyksen ja oppilaskunnan järjestämät tempaukset
- luokkaretket omassa kunnassa ja sen ulkopuolella.

Koulun ulkopuolella tapahtuva opetus täydentää ja syventää monien oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä sekä tarjoaa oppilaille sellaisia oppimisympäristöjä, elämyksiä ja kokemuksia, joita ei voi koulun alueella saada.

Koulun ulkopuolella tapahtuva opetus on kouluaikaa, jolloin toimitaan koulun järjestyssääntöjen mukaan.

Perälän koulun sijainnin vuoksi kirkonkylälle pyöräillään ympäri vuoden huomioiden keliolosuhteet. Pyöräilykypärää käytetään aina. Liikutaan jonossa. Pienemmillä oppilailla on mukana kaksi aikuista ja muulloinkin opettajan harkinnan mukaan.

Uimaopetus tapahtuu uimahallilla uimaopettajan toimesta. Luokanopettaja valvoo hallilla koko ajan ja on vastuussa opetusryhmästään. Uintiopetus kestää kerrallaan 45min ja opetuksen jälkeen on altaalla 15min ns. vapaata, kuitenkin valvottua, aikaa. Uintia on jokaisella luokalla 4krt/lukuvuosi. Perälästä käydään uimahallilla pyörällä.

Opinto- ja luokkaretkistä ja leirikoulusta oman kunnan ulkopuolelle tehdään erikseen turvallisuussuunnitelma, jossa tulee esiin retken tavoitteet, järjestelyt, turvallisuusseikat ja vastuunjako. Koulunjohtaja hyväksyy suunnitelman etukäteen.

Mikäli järjestetään tästä lukuvuosisuunnitelmasta poikkeavaa, koulun ulkopuolista opetusta, on siitä sovittava etukäteen koulunjohtajan kanssa.

LIITTEET

- koulun järjestyssäännöt (alla)

Järjestyssäännöt

Perälän koulu

1. Puhun ja käyttäydyn asiallisesti ja kohteliaasti. Muistan sanat kiitos, anteeksi ja ole hyvä. Tervehdin!
2. Kunnioitan kaikkia kouluyhteisön jäseniä.
3. Ylläpidän työrauhaa luokassa ja puheenvuoron saan viittaamalla.
4. Pidän tavarani järjestyksessä enkä kajoa koulun tai muiden oppilaiden omaisuuteen tai vahingoita sitä.
5. Pidän käytävän siistinä ja rauhallisena. Puen ja riisun ulkovaatteet ripeästi.
 - Kiinnitän huomiota äänenkäyttöni.
 - Laitan sisäkengät ritilälle.
 - Kaikki ottavat lakin pois päästään tullessaan sisälle.
 - Jonotan rauhallisesti, kun kello soi sisälle.
6. Teen parhaani, että kaikki viihtyisivät koulussa.
 - Nimittely, ilveily tai käsiksi käyminen eivät kuulu tapoihini.
 - Leikkeihin ja peleihin otan mukaan kaikki halukkaat!
7. En poistu koulun alueelta luvatta.
 - Pyörät pysyvät telineissä, kunnes kotimatka alkaa.
 - En oleskele pyörätelineillä välitunnilla.
8. Koulumatkalla liikun liikennesääntöjä noudattaen. Otan huomioon muut tiellä kulkijat.
 - Koulun alikulussa oleilu on kielletty.
9. Arvostan ruokaa ja kaikkia ruokailijoita.
 - Käytän veistä ja haarukkaa.

- Keskustelen rauhallisella äänellä.

10. Kännykkää voin käyttää opettajan luvalla tai koulun jälkeen koulun alueen ulkopuolella.